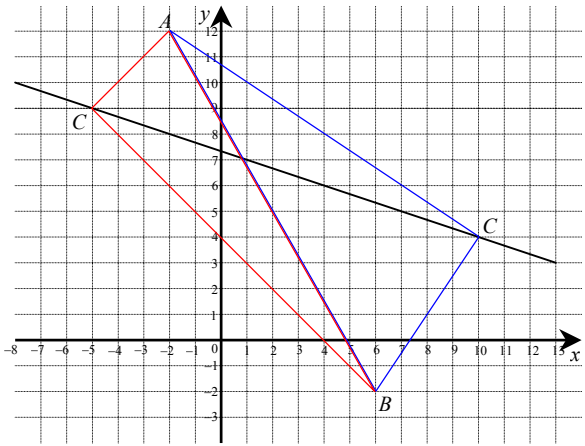
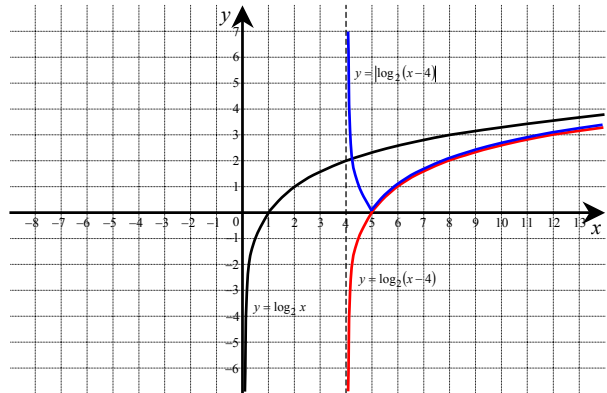


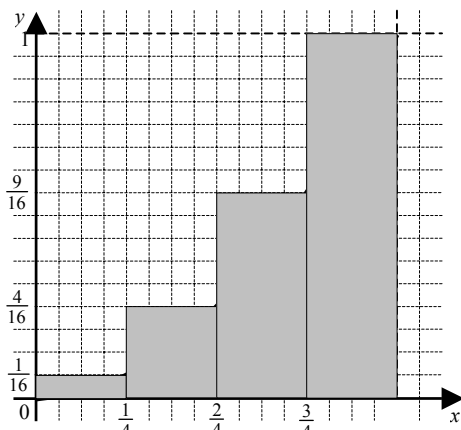
**ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA – ZESTAW NR 1  
POZIOM ROZSZERZONY**

Nr zadania	Nr czynności	Etapy rozwiązania zadania	Liczba punktów	Uwagi
	1.1	<p><b>I metoda rozwiązania („PITAGORAS”):</b> Sporządzenie rysunku w układzie współrzędnych: np.</p> 	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rysunek musi zawierać daną prostą oraz punkty <math>A</math> i <math>B</math>. Inne elementy mogą, ale nie muszą być uwzględnione.</li> <li>Współrzędne punktu <math>C</math> można odczytać z rysunku, ale zdający musi sprawdzić, np. przez wstawienie do równania prostej prawidłowość odczytu. Przyznajemy pełną pulę punktów.</li> <li>W przypadku, gdy zdający poda odczytane współrzędne punktu <math>C</math> i nie dokona sprawdzenia z warunkami zadania otrzymuje punkty tylko w czynnościach 1.1 i 1.5.</li> </ul>
	1.2	<p>Wprowadzenie oznaczenia współrzędnych punktu <math>C</math>, np. <math>C = (22 - 3y, y)</math> lub <math>C = (x, -\frac{1}{3}x + \frac{22}{3})</math>.</p>	1	
	1.3	<p>Wykorzystanie twierdzenia Pitagorasa i zapisanie warunku prostopadłości odcinków <math>AC</math> i <math>BC</math>: <math> AC ^2 +  BC ^2 =  AB ^2</math>, w którym <math> AC ^2 = 10y^2 - 168y + 720</math>, <math> BC ^2 = 10y^2 - 92y + 260</math>, <math> AB ^2 = 260</math> lub <math> AC ^2 = \frac{1}{9}(10x^2 + 64y + 232)</math>, <math> BC ^2 = \frac{1}{9}(10x^2 - 164 + 1108)</math>.</p>	1	
	1.4	<p>Doprowadzenie do równania kwadratowego z jedną niewiadomą: np. <math>y^2 - 13y + 36 = 0</math> lub <math>x^2 - 5x - 50 = 0</math>.</p>	1	
	1.5	<p>Rozwiązanie równania i zapisanie odpowiedzi: <math>C = (10, 4)</math> lub <math>C = (-5, 9)</math>.</p>	1	

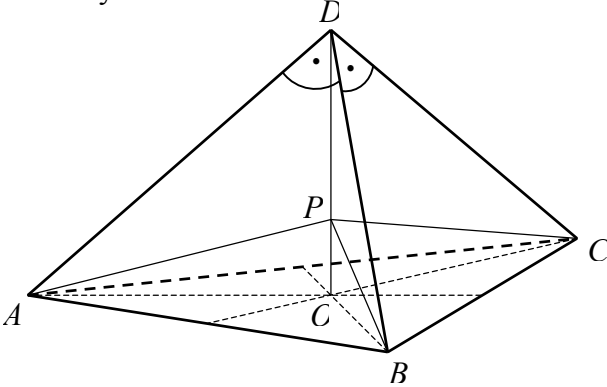
1.1	<b>II metoda rozwiązania („WEKTORY”):</b> Sporządzenie rysunku w układzie współrzędnych.	1	Rysunek musi zawierać daną prostą oraz punkty $A$ i $B$ . Inne elementy mogą, ale nie muszą być uwzględnione.
1.2	Wprowadzenie oznaczeń pomocniczych i wyznaczenie wektorów: np. $C = (22 - 3y, y)$ , $\vec{CA} = [-24 + 3y, 12 - y]$ , $\vec{CB} = [-16 + 3y, -2 - y]$ lub $C = (x, -\frac{1}{3}x + \frac{22}{3})$ , $\vec{CA} = [-2 + x, \frac{1}{3}x + \frac{14}{3}]$ , $\vec{CB} = [6 - x, \frac{1}{3}x - \frac{28}{3}]$ .	1	
1.3	Wykorzystanie warunku prostopadłości wektorów $\vec{CA}$ , $\vec{CB}$ i zapisanie równania: np. $(-24 + 3y)(-16 + 3y) + (12 - y)(-2 - y) = 0$ , gdzie $y$ to rzędna punktu $C$ lub $-(2 + x)(6 - x) + \frac{1}{9}(x + 14)(x - 28) = 0$ , gdzie $x$ to odcięta punktu $C$ .	1	
1.4	Doprowadzenie do równania kwadratowego z jedną niewiadomą: np. $y^2 - 13y + 36 = 0$ lub $x^2 - 5x - 50 = 0$ .	1	
1.5	Rozwiązanie równania i zapisanie odpowiedzi: $C = (10, 4)$ lub $C = (-5, 9)$ .	1	
1.1	<b>III metoda rozwiązania („KONSTRUKCJA”):</b> Sporządzenie rysunku w układzie współrzędnych.	1	Rysunek musi zawierać daną prostą oraz punkty $A$ i $B$ . Inne elementy mogą, ale nie muszą być uwzględnione.
1.2	Zapisanie równania okręgu o środku w punkcie $S = (2, 5)$ , który jest środkiem odcinka $AB$ i promieniu $r = \frac{1}{2} AB  = \frac{1}{2}\sqrt{260}$ : $(x - 2)^2 + (y - 5)^2 = \left(\frac{1}{2}\sqrt{260}\right)^2$ .	1	
1.3	Zapisanie układu równań: $\begin{cases} x + 3y = 22 \\ (x - 2)^2 + (y - 5)^2 = \left(\frac{1}{2}\sqrt{260}\right)^2 \end{cases}$	1	
1.4	Doprowadzenie obliczeń do postaci równania kwadratowego, np.: $y^2 - 13y + 36 = 0$ lub $x^2 - 5x - 50 = 0$ .	1	

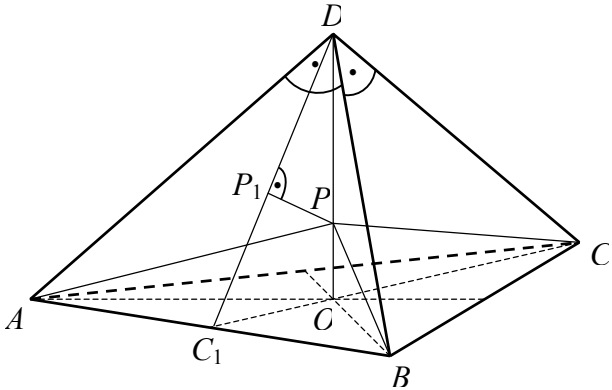
	1.5	Rozwiązanie równania i zapisanie odpowiedzi: $C = (10, 4)$ lub $C = (-5, 9)$ .	1	
	<b>Ogólnie, rozwiązanie powinno mieć postać:</b>			
	1.1	<b>Sporządzenie rysunku w układzie współrzędnych.</b>	1	
	1.2	<b>Przedstawienie metody pozwalającej wyznaczyć punkt <math>C</math>.</b>	1	W metodzie II i III przedstawione zostały czynności 1.2 i 1.3 i zapisane w kolejności takiej, jaka będzie miała miejsce w trakcie rozwiązania tą metodą.
	1.3	<b>Zapisanie warunków algebraicznych wynikających z obranej metody rozwiązania.</b>	1	
	1.4	<b>Doprowadzenie do równania kwadratowego z jedną niewiadomą.</b>	1	
1.5	<b>Wyznaczenie współrzędnych punktów <math>C</math>.</b>	1		
2	2.1	Zapisanie wzoru funkcji $g$ w postaci $g(x) = \frac{a}{x+3} + 2$ dla $x \neq -3$ .	1	Przynajemy punkt również wtedy, gdy zdający nie zapisze dziedziny funkcji $g$ .
	2.2	Wyznaczenie współczynnika $a$ z równania $g(-4) = 6$ : $a = -4$ .	1	
	2.3	Doprowadzenie nierówności $\frac{-4}{x+3} + 2 < 4$ do postaci $\frac{-2x-10}{x+3} < 0$ .	1	
	2.4	Wyznaczenie zbioru rozwiązań nierówności $g(x) < 4$ : $x \in (-\infty, -5) \cup (-3, \infty)$ .	1	
3	3.1	Zapisanie podstawy logarytmu: $p = 2$ .	1	
	3.2	Obliczenie wartości funkcji $f$ dla argumentu $x = 0,125$ : $f(0,125) = -3$ .	1	
	3.3	Narysowanie wykresu funkcji $y = f(x-4)$ .	1	
	3.4	Narysowanie wykresu funkcji $g$ 	1	W tej czynności oceniamy poprawność wykonania przekształcenia $y =  f(x) $ . Punkt przyznajemy również wtedy, gdy zdający niepoprawnie wykona przesunięcie, ale poprawnie wykona przekształcenie $y =  f(x) $ . Jeśli zdający od razu narysuje wykres funkcji $g$ , to przyznajemy punkt w czynnościach 3.3 i 3.4.

	3.5	Podanie miejsca zerowego funkcji $g$ : $x = 5$ .	1	Czynność 3.5 oceniamy konsekwentnie do uzyskanej przez zdającego funkcji $g$ .
4	4.1	Wyrażenie funkcji $\operatorname{tg} \alpha$ w zależności od $a$ i $H$ : $\operatorname{tg} \alpha = \frac{\frac{a}{2}}{H} = \frac{a}{2H}$ .	1	
	4.2	Wyrażenie funkcji $\cos \alpha$ w zależności od $a$ i $h$ : $\cos \alpha = \frac{h}{a}$ .	1	
	4.3	Wykorzystanie wyznaczonych zależności i doprowadzenie podanego w treści zadania związku $a^2 = H \cdot h$ do zależności z jedną zmienną $\alpha$ : np. $\frac{a}{2} = \operatorname{tg} \alpha$ stąd $H = \frac{a}{2 \operatorname{tg} \alpha}$ , $\frac{h}{a} = \cos \alpha$ stąd $h = a \cos \alpha$ ; po podstawieniu otrzymujemy $2 \operatorname{tg} \alpha = \cos \alpha$ .	1	
	4.4	Doprowadzenie zależności do postaci równania, w którym jest tylko jedna funkcja trygonometryczna, np.: $2 \sin \alpha = 1 - \sin^2 \alpha$ dla $\alpha \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ .	1	
	4.5	Rozwiązanie równania, np. dokonanie podstawienia $t = \sin \alpha$ i rozwiązanie równania kwadratowego $t^2 + 2t - 1 = 0$ : $t = -1 - \sqrt{2}$ oraz $t = -1 + \sqrt{2}$ .	1	
	4.6	Odrzucenie ujemnego pierwiastka i podanie odpowiedzi: $\sin \alpha = \sqrt{2} - 1$ .	1	Jeśli zdający nie wskaże właściwego rozwiązania spełniającego warunki zadania, to nie otrzymuje punktu za tę czynność.
	4.3	<b>II sposób rozwiązania (czynności 4.3 i 4.4)</b> Zapisanie wyrażenia $a^2 = H \cdot h$ w postaci proporcji $\frac{a}{H} = \frac{h}{a} \Leftrightarrow 2 \cdot \frac{\frac{1}{2}a}{H} = \frac{h}{a}$ .	1	
	4.4	Wykorzystanie funkcji trygonometrycznych do zapisania proporcji w postaci równania jednej zmiennej: $2 \cdot \frac{\frac{1}{2}a}{H} = 2 \cdot \operatorname{tg} \alpha$ , $\frac{h}{a} = \cos \alpha$ stąd $\frac{a}{H} = \frac{h}{a}$ , $2 \cdot \operatorname{tg} \alpha = \cos \alpha$ , $\sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha - 1 = 0$ dla $\alpha \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ .	1	

5	5.1	<p>Sporządzenie rysunku dla <math>n = 4</math>.</p> 	1	
	5.2	<p>Obliczenie sumy pól czterech prostokątów:</p> $\frac{1}{4} \cdot \left(\frac{1}{4}\right)^2 + \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{2}{4}\right)^2 + \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^2 + \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{4}{4}\right)^2 = \frac{15}{32}.$	1	
	5.3	<p>Obliczenie sumy pól wszystkich <math>n</math> prostokątów w postaci:</p> $\frac{1}{n} \cdot \left(\frac{1}{n}\right)^2 + \frac{1}{n} \cdot \left(\frac{2}{n}\right)^2 + \dots + \frac{1}{n} \cdot \left(\frac{n}{n}\right)^2 = \frac{1^2 + 2^2 + \dots + n^2}{n^3}.$	1	Wystarczy, że zdający poprawnie zapisze lewą stronę podanej postaci.
	5.4	<p>Wykorzystanie podanej tożsamości i przekształcenie sumy do postaci:</p> $S_n = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6n^3} \text{ lub } S_n = \frac{(n+1)(2n+1)}{6n^2}.$	1	
6	6.1	Zapisanie wielomianu w postaci: $W(x) = x^4 - 2x^3 + x^2 + x^2 - 6x + 9$ .	1	
	6.2	Zapisanie wielomianu w postaci sumy dwóch składników nieujemnych: np. $W(x) = x^2(x-1)^2 + (x-3)^2$ lub $W(x) = (x^2 - x)^2 + (x-3)^2$ .	1	
	6.3	Uzasadnienie, że oba składniki są nieujemne i nie mogą być jednocześnie równe 0, więc wielomian $W(x)$ nie ma pierwiastków rzeczywistych.	1	
	6.1	<p><b>II metoda rozwiązania:</b> Obliczenie pochodnej wielomianu <math>W(x)</math> i jej miejsca zerowego:</p> $W'(x) = 2(2x-3)(x^2+1), \quad x = \frac{3}{2}.$	1	

	6.2	Uzasadnienie, że w punkcie $x = \frac{3}{2}$ wielomian $W(x)$ osiąga lokalne minimum.	1	
	6.3	Obliczenie wartości wielomianu $W(x)$ dla $x = \frac{3}{2}$ albo jej oszacowanie z dołu przez liczbę dodatnią i uzasadnienie, że wielomian $W(x)$ nie ma pierwiastków rzeczywistych: $W\left(\frac{3}{2}\right) = \frac{45}{16}$ .	1	
7	7.1	Zapisanie równania $f(x) = 1$ w postaci: $-\cos^2 x + \cos x = 0$ .	1	
	7.2	Zapisanie równań: $\cos x = 0$ lub $\cos x = 1$ .	1	
	7.3	Zapisanie rozwiązań równania $f(x) = 1$ należących do przedziału $\langle 0, 2\pi \rangle$ : $x = 0 \vee x = \frac{\pi}{2} \vee x = \frac{3\pi}{2} \vee x = 2\pi$ .	1	
	7.4	Przedstawienie metody rozwiązania zadania, np. wprowadzenie pomocniczej niewiadomej $t = \cos x$ i $t \in \langle -1, 1 \rangle$ i zapisanie funkcji $f(t) = -t^2 + t + 1$ dla $t \in \langle -1, 1 \rangle$ .	1	Punkt otrzymuje też zdający, który pominął dziedzinę funkcji $f$ .
	7.5	Obliczenie pierwszej współrzędnej wierzchołka paraboli, będącej wykresem trójmianu kwadratowego $f(t) = -t^2 + t + 1$ : $t_w = \frac{1}{2}$ .	1	Wystarczy, że zdający zapisze trójmian w postaci kanonicznej: $f(t) = -\left(t - \frac{1}{2}\right)^2 + \frac{5}{4}$ .
	7.6	Uwzględnienie faktu, że $\frac{1}{2} \in \langle -1, 1 \rangle$ i współczynnik przy $t^2$ jest ujemny, i obliczenie największej wartości funkcji $f$ : $f_{\max}\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{5}{4}$	1	Zdający nie musi analizować znaku współczynnika przy $t^2$ , o ile oblicza $f(-1)$ , $f(1)$ , $f\left(\frac{1}{2}\right)$ i wybiera największą z nich.

8	8.1	<p><b>I metoda rozwiązania:</b>                      Sporządzenie rysunku</p> 	1	Zdający może pominąć uzasadnienie, że punkt $P$ leży na wysokości $DO$ .
	8.2	Obliczenie długości krawędzi bocznej ostrosłupa: $a = 1$ .	1	
	8.3	Obliczenie objętości ostrosłupa $ABCD$ , np. poprzez stwierdzenie, że dany ostrosłup to „naroże” sześcianu o krawędzi długości 1: $V_{ABCD} = \frac{1}{6}$ .	1	
	8.4	Zapisanie równania z niewiadomą $H$ – szukaną odległością: $3 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot H + \frac{1}{3} \cdot \frac{(\sqrt{2})^2 \cdot \sqrt{3}}{4} \cdot H = \frac{1}{6}$	1	Wystarczy że zdający zapisze, że objętość ostrosłupa jest sumą objętości czterech ostrosłupów, których podstawami są ściany danego ostrosłupa, a wysokością szukana odległość.
	8.5	Obliczenie szukanej odległości: $H = \frac{3 - \sqrt{3}}{6}$ .	1	

8	8.1	<p><b>II metoda rozwiązania:</b> Sporządzenie rysunku:</p>  <p><math>P_1</math> jest rzutem punktu <math>P</math> na wysokość ściany bocznej <math>DC_1</math>.</p>	1	
	8.2	Obliczenie długości $DC_1$ : $ DC_1  = \frac{1}{2} AB  = \frac{\sqrt{2}}{2}$ .	1	
	8.3	Wyznaczenie $ DO $ z trójkąta $DOC_1$ : np. $ DO ^2 =  DC_1 ^2 -  OC_1 ^2$ , gdzie $ OC_1  = \frac{1}{3} \cdot \frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{6}}{6}$ , stąd $ DO  = \frac{\sqrt{3}}{3}$ .	1	
	8.4	Zapisanie równania z niewiadomą $H$ , np. z podobieństwa trójkątów $\triangle PP_1D \sim \triangle DOC_1$ wynika proporcja $\frac{ PP_1 }{ DP } = \frac{ OC_1 }{ DC_1 }$ i $ PP_1  = H$ , $\frac{H}{\frac{\sqrt{3}}{3} - H} = \frac{\frac{\sqrt{6}}{6}}{\frac{\sqrt{2}}{2}}$	1	
	8.5	Obliczenie szukanej odległości: $H = \frac{3 - \sqrt{3}}{6}$ .	1	
9	9.1	Obliczenie liczby wszystkich zdarzeń elementarnych: $ \Omega  = 8!$ .	1	
	9.2	Obliczenie liczby zdarzeń elementarnych sprzyjających zdarzeniu $A$ , że jako pierwsze pójdą kobiety i żona będzie szła bezpośrednio przed mężem: $ A  = 3! \cdot 3! = 36$ .	1	Wystarczy zapis $ A  = 3! \cdot 3!$ lub $ A  = 36$ .



	9.3	Obliczenie prawdopodobieństwa zdarzenia $A$ : $P(A) = \frac{3! \cdot 3!}{8!} = \frac{1}{1120}$ .	1	
	9.4	Porównanie otrzymanego prawdopodobieństwa z 0,001, np.: $P(A) = \frac{1}{1120} < \frac{1}{1000}$ lub $P(A) \approx 0,0009 < 0,001$ .	1	
10	10.1	Zapisanie układu pozwalającego wyznaczyć równanie prostej przechodzącej przez punkty $(x_n, 0)$ , $(-1, 1)$ , $(0, y_n)$ : $\begin{cases} 1 = -a + b \\ 0 = a(-1 - n) + b \end{cases}$ .	1	
	10.2	Wyznaczenie z układu niewiadomej $b$ : np. $b = 1 + \frac{1}{n}$ .	1	
	10.3	Zapisanie wzoru szukanego ciągu: $y_n = 1 + \frac{1}{n}$ albo $y_n = \frac{n+1}{n}$ .	1	
	10.1	<b>II metoda rozwiązania:</b> Zapisanie współczynnika kierunkowego prostej $X_nP$ (przechodzącej przez punkty $(x_n, 0)$ i $P$ ): $a = \frac{1}{-1 - (-1 - n)} = \frac{1}{n}$ .	1	
	10.2	Zapisanie równania prostej $X_nP$ : $y = \frac{1}{n}(x+1) + 1$ .	1	
	10.3	Zapisanie wzoru szukanego ciągu: $y_n = 1 + \frac{1}{n}$ albo $y_n = \frac{n+1}{n}$ .	1	
	10.1	<b>III metoda rozwiązania:</b> Wprowadzenie oznaczeń: $A = (x_n, 0)$ , $P = (-1, 1)$ , $C = (0, y_n)$ . Wyznaczenie współrzędnych wektorów $\overrightarrow{AP} = [n, 1]$ , $\overrightarrow{PC} = [1, y_n - 1]$ .	1	
	10.2	Zapisanie warunku równoległości wektorów: $\overrightarrow{AP} \parallel \overrightarrow{PC} \Leftrightarrow d(\overrightarrow{AP}, \overrightarrow{PC}) = 0$ stąd $n(y_n - 1) - 1 = 0$ .	1	
	10.3	Zapisanie wzoru szukanego ciągu: $y_n = 1 + \frac{1}{n}$ albo $y_n = \frac{n+1}{n}$ .	1	

		<b>IV metoda rozwiązania:</b> Wprowadzenie oznaczeń: $A = (x_n, 0)$ , $P = (-1, 1)$ , $C = (0, y_n)$ .		
	10.1	Wykorzystanie zależności: $ AP  +  PC  =  AC $ , $\sqrt{(-1-x_n)^2 + (1-0)^2} + \sqrt{(0+1)^2 + (y_n-1)^2} = \sqrt{(0-x_n)^2 + (y_n-0)^2}$ .	1	
	10.2	Podstawienie $x_n = -1 - n$ i doprowadzenie wyrażenia do postaci: $(n \cdot y_n - n - 1)^2 = 0$ .	1	
	10.3	Zapisanie wzoru szukanego ciągu: $y_n = 1 + \frac{1}{n}$ albo $y_n = \frac{n+1}{n}$ .	1	
11	11.1	Przyjęcie oznaczeń, wykorzystanie definicji lub własności ciągu geometrycznego i zapisanie zależności między długościami boków trójkąta prostokątnego, np.: $a, b, c$ – długości boków trójkąta prostokątnego i $a < b < c$ , $b = a \cdot q$ , $c = a \cdot q^2$ lub $b^2 = ac$ .	1	
	11.2	Wykorzystanie twierdzenie Pitagorasa i zapisanie równania, w którym występują najwyżej dwie niewiadome, np.: $a^2 + (aq)^2 = (aq^2)^2$ lub $a^2 + ac = c^2$ .	1	
	11.3	Zapisanie równania, np.: $q^4 - q^2 - 1 = 0$ lub $\left(\frac{c}{a}\right)^2 - \frac{c}{a} - 1 = 0$ .	1	
	11.4	Wykonanie podstawienia $t = q^2$ lub $t = \frac{c}{a}$ i rozwiązanie równania $t^2 - t - 1 = 0$ : $t = \frac{1-\sqrt{5}}{2}$ $\vee$ $t = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$ .	1	
	11.5	Obliczenie ilorazu ciągu: $q = \sqrt{\frac{1+\sqrt{5}}{2}}$ .	1	